

Організація самостійної роботи. Бюджет часу студента та його планування. Бібліотечні каталоги як засоби пошуку необхідної літератури. Гігієна розумової праці).

Друга частина (модуль 2) присвячена особливостям спеціальності фахівців садово-паркового господарства (Тема № 5. Кваліфікаційні вимоги до фахівця садово-паркового господарства. Структурний аналіз професійних якостей майбутнього фахівця із садово-паркового господарства. Тема № 6. Історія, загальна характеристика та організаційна структура садово-паркового господарства України. Коротка історія садово-паркового господарства України. Загальна характеристика парків України. Організаційна структура парків України. Тема № 7. Сучасний стан садово-паркового господарства в Україні. Роль і місце галузі в народному господарстві України. Перспективи розвитку).

Загальні завдання дисципліни відповідають вимогам кваліфікаційної характеристики фахівця садово-паркового господарства ХНА, розгорнуто та логічно студентам викладається навчальний матеріал з метою усвідомлення ними, що знання, вміння та навички, які вони повинні отримати за період навчання із обраної спеціальності, є необхідними для їх професійного становлення.

Завдання дисципліни полягають у вивченні прав і обов'язків студентів академії, навчанні студентів раціонально планувати свого часу, знайомстві зі специфікою роботи академії, формами навчальної роботи, основними документами, які регламентують навчання в академії; ознайомленні студентів з історією ХНА та факультету, історією кафедри садово-паркового господарства, знайомством з роботами видатних вчених, що розвивали дану галузь; вивченні історії та розвитку садово-паркового господарства України, перспектив його розвитку в сучасності; формуванні мотивації до навчання та здобуття обраної професії; створенні підґрунтя для формування професійної компетентності; навчанні студентів визначати цілі і завдання; засвоєнні базових знань фундаментальних наук з ландшафтного дизайну.

Результатом вивчення дисципліни «Основи фахової підготовки» є студент, що розуміє суть обраної професії, має повне уявлення про навчальний процес академії, власні права та обов'язки, відрізняється вмінням знаходити необхідну інформацію та високим рівнем мотивації до навчання; усвідомлює цілі навчального процесу в загальному розумінні підготовки фахівця садово-паркового господарства, вміє раціонально розраховувати власний час для досягнення даних цілей.

Таким чином, дисципліна «Основи фахової підготовки» є одним із важливих засобів професійної підготовки фахівців садово-паркового господарства. Така дисципліна надає змогу гармонійного входження студента до обраної спеціальності (фахівця садово-паркового господарства ХНА), створює умови для правильної мотивації особистості у навчанні та стає основою для формування професійної компетентності.

ЛІТЕРАТУРА / LITERATURE / REFERENCES

1. Дуткевич Т. В. Загальна психологія :теоретичний курс : навч. посіб. / Т. В. Дуткевич. – К. : Центр учбової літератури, 2016. – 388 с.
2. Термінологічний словник з основ підготовки наукових та науково-педагогічних кадрів післядипломної педагогічної освіти / авт. кол. : Є. Р. Чернишова, Н. В. Гузій, В. П. Ляхоцький та ін.; за наук. ред. Є. Р. Чернишової; Держ. вищ. навч. заклад «Ун-т менедж. освіти». – К. : ДВНЗ «Університет менеджменту освіти», 2014. – 230 с.

Миронова Світлана Петрівна,

доктор педагогічних наук, професор, завідувач,
професор кафедри корекційної педагогіки та інклюзивної освіти,
Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка
(м. Кам'янець-Подільський, Україна)

ГНУЧКІСТЬ ЯК ОДИН З ДИДАКТИЧНИХ ПРИНЦИПІВ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ КОРЕКЦІЙНИХ ПЕДАГОГІВ Svitlana Myronova,

Doctor of Pedagogic Sciences, Professor,
The Head and Professor at the Department of Correctional Pedagogy and Inclusive Education,
Kamianets-Podilskiy National Ivan Ohienko University
(Kamianets-Podilskiy, Ukraine)

FLEXIBILITY AS ONE OF DIDACTIC PRINCIPLES OF REMEDIAL TEACHERS' PROFESSIONAL PREPARATION

Анотація. Сучасний соціальний запит вимагає підготовки конкурентноспроможного фахівця. Гнучкість у формуванні професійної компетентності корекційних педагогів означає, що вони мають бути психологічно і практично готовими до роботи в різних умовах, з різним контингентом осіб з особливими освітніми потребами.

Resume. Preparation of a competitive specialist is a modern social request. This requires flexibility in shaping the professional competence of remedial teachers. Specialists should be psychologically and practically ready to work in different conditions, with different cohorts of people with special educational needs.

Реформи в освіті дітей з особливими освітніми потребами зумовлюють і зміни у підготовці фахівців, що мають бути готовими до роботи в різних типах закладів. Загалом підготовка корекційних педагогів є достатньо дослідженою проблемою (В. Бондар, І. Горбенко, І. Кузава, С. Миронова, В. Нечипоренко, Н. Пахомова, Ю. Пінчук, Л. Руденко, В. Синьов, А. Шевцов, М. Шеремет та ін.). Водночас питання формування професійних компетентностей спеціалістів для закладів сучасної освіти продовжує залишатись актуальним.

У публікації проаналізуємо сучасні підходи до підготовки корекційних педагогів, висвітлимо нагальні завдання та проблеми.

Тривалий час основним соціальним замовленням була підготовка педагогів, що будуть працювати з дітьми з особливими освітніми потребами в спеціальних закладах освіти. Проте на разі такі фахівці вже не задовольняють систему освітніх послуг. Є потреба в таких психолого-педагогічних кадрах, які зможуть працювати не лише у спеціальних школах, а й у навчально-реабілітаційних та реабілітаційних закладах, закладах дошкільної та загальної середньої освіти з інклюзивним навчанням. Доволі гострою є потреба у фахівцях, які можуть надавати ранню корекційну допомогу, здійснювати психолого-педагогічний супровід дорослих осіб з інвалідністю. Відповідно сучасний соціальний запит вимагає від професійної освіти урахування нових тенденцій, а це є неможливим без такого дидактичного принципу як гнучкість.

Гнучкість у формуванні професійної компетентності корекційних педагогів означає, що вони мають бути психологічно і практично готовими до роботи в різних умовах, з різним контингентом осіб з особливими освітніми потребами (вік, ступені порушення тощо). Мова не йде про універсалізацію, адже історичний аналіз проблеми та вивчення світової практики доводять необґрунтованість і низьку якість освіти універсального фахівця.

Підготовка корекційного педагога має відповідати завданням фундаментальної педагогічної освіти загалом та освіти дітей з особливими освітніми потребами, зокрема; світовим стандартам професії; можливостям вибору оптимальної підготовки фахівця з широким набором спеціалізацій у відповідності до державного замовлення та соціальних потреб. При цьому вітчизняний досвід фахової освіти має стати підґрунтям для розробки сучасних стандартів вищої освіти, формування фахівців нового покоління. Головною ознакою якості підготовки є конкурентоспроможність спеціаліста.

Вважаємо, що сучасні підходи до підготовки фахівців дозволяють готувати корекційного педагога, компетентного у сфері конкретної галузі спеціальної освіти з уточненням спеціалізацій, які якраз і нададуть можливість гнучкості. Наприклад, спеціальність 016 Спеціальна освіта, ОПП «Корекційна психопедагогіка» може містити компетентності для роботи з різними віковими категоріями осіб з інтелектуальними порушеннями (ІП) (ранній вік, дошкільники, школярі, дорослі); різним ступенем складності (легким, помірним, тяжким ІП); з особами, що мають комплексні порушення, в складі яких є ІП (ІП і ДЦП, РСА в поєднанні з ІП); із сім'ями, які виховують дитину з ІП. Спеціаліст має бути компетентним у сферах роботи в умовах певного закладу (заклад дошкільної та загальної середньої освіти, реабілітаційний центр, ІРЦ). Така підготовка полегшить працевлаштування корекційних педагогів (особливо в маленьких містах, селах), забезпечить соціальний запит.

При цьому освіта має бути мобільною і неперервною, щоб у разі необхідності удосконалення своєї кваліфікації спеціаліст міг легко її здобути. Розв'язання цієї проблеми можливе через передбачення у змісті професійної освіти основної, індивідуальної та додаткової моделей навчання, які будуть реалізовуватись за принципом наступності. Вивчення досвіду підготовки фахівців у окремих країнах Європи дозволяє нам зробити висновок про якість доцільності підготовки фахівців вузьких кваліфікацій на базі основної спеціалізації.

Гнучкість у підготовці корекційних педагогів забезпечують і такі принципи дидактики вищої школи, як технологізація, гуманізація, особистісний підхід, перспективність формування професійних компетентностей фахівців. Зокрема, гнучкість та перспективність підготовки спеціаліста змушує постійно переглядати існуючі спеціалізації, модернізувати їх комбінації, розробляючи нові згідно із соціальним замовленням. Кількість та напрями підготовки фахівців мають узгоджуватись із статистикою про кількісний і якісний склад різних категорій дітей з особливими освітніми потребами у країні та конкретному регіоні, адже більшість випускників влаштовуються на роботу за місцем проживання.

Отже, підготовка корекційних педагогів має відповідати сучасній світовій та вітчизняній освітній стратегії, бути гнучкою відповідно до соціального замовлення.

ЛІТЕРАТУРА / ЛИТЕРАТУРА / LITERATURE / REFERENCES

1. Спеціальна освіта і соціальна робота: теорія і практика підготовки фахівців: монографія. За заг. ред. Н. Г. Пахомової, В. А. Погребняка. Полтава: ТОВ «АСМІ», 2017. 247 с.

Никоненко Наталія Валеріївна,

кандидат педагогічних наук, доцент,
доцент кафедри педагогіки та спеціальної освіти,
Дніпровський національний університет
(м. Дніпро, Україна)

СПЕЦІАЛІЗАЦІЯ ОСВІТНІХ ПРОГРАМ ПІДГОТОВКИ ВЧИТЕЛІВ СПЕЦІАЛЬНОЇ ОСВІТИ У США

NataliiaN ykonenko

Candidate of Pedagogic Sciences, Docent,
Associate Professor at the Department of Pedagogy and Special Education,
Oles Honchar Dnipro National University
(Dnipro, Ukraine)

SPECIFICATION OF EDUCATIONAL PROGRAMS FOR SPECIAL EDUCATION TEACHERS' PREPARATION IN THE USA

Анотація. Наведено та проаналізовано перелік спеціалізацій вчителів спеціальної освіти, чинний у американській системі фахової підготовки. Підкреслено, що підготовка вчителя спеціальної освіти незалежно